

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Cob/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122371720
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Pavlikovský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:6122371720.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vlastimila Pavlikovského a členov senátu JUDr. Valérie Kleinovej, ml. a Mgr. Mariána Degmu, v právnej veci žalobcu: VACHEL SK, s.r.o., so sídlom Poštová 3, 811 06 Bratislava, IČO: 36 355 348, právne zastúpený: Mgr. Lenka Wenclová, advokátka so sídlom Starorímska 2, 851 10 Bratislava, proti žalovanému: factoring & rental s.r.o., so sídlom Tallerova 4, 811 02 Bratislava, IČO: 53 122 585, o zaplatenie 63.027,89 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16. mája 2023 a o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22. júna 2023, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16. mája 2023 v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania potvrdzuje.

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22. júna 2023 potvrdzuje.
Žalobcovi súd priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

odôvodnenie:

I. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci rozsudkom č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023

1. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 63.027,89 eur s príslušenstvom ako peňažný nárok vyplývajúci zo zmluvy o nájme nebytových priestorov.

2. Okresný súd Bratislava I pôvodne konajúci vo veci (od 01.06.2023 je vecne a miestne príslušným Mestský súd Bratislava III) - ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ rozsudkom č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023 vydaným podľa § 274 CSP pre zmeškanie vyhovel návrhu žalobcu a (výrokom II.) zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 43.359,82 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 31.129,21 eur od 13.5.2022 do zaplatenia, zo sumy 510,46 eur od 2.6.2022 do zaplatenia, zo sumy 10.325,19 eur od 11.6.2022 do zaplatenia, zo sumy 259,01 eur od 1.7.2022 do zaplatenia, zo sumy 242,90 eur od 29.7.2022 do zaplatenia, zo sumy 249,82 eur od 1.9.2022 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudkom súd prvej inštancie (výrokom III.) určil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 38 %. V časti o zaplatenie sumy 19.668,07 eur okresný súd (výrokom I.) konanie zastavil.

3. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd konštatoval, že na prejednanie sporu nariadil pojednávanie na termín 16.05.2023, na ktoré sa žalovaný nedostavil a svoju neúčast' včas a vážnymi okolnosťami neospravedlnil, hoci predvolanie na pojednávanie mu bolo riadne a včas doručené do vlastných rúk s fikciou doručenia dňa 21.04.2023. Súd ďalej konštatoval, že žalovaný bol v predvolaní poučený o tom, že ak sa na pojednávanie vo veci nedostaví a ak neospravedlní svoju neprítomnosť

včas a vážnymi okolnosťami, súd na návrh druhej strany rozhodne rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP.

4. Okresný súd poukázal na to, že pre vydanie kontumačného rozsudku pre neúčast' strany sporu na pojednávaní na návrh druhej sporovej strany sú právne relevantné len zákonom predpísané podmienky pre vydanie tohto typu rozhodnutia vo vzťahu k pojednávaníu, na ktorom protistrana navrhla jeho vydanie, pričom absolútne nepodstatné je, či bola neprítomná strana sporu v skoršom štádiu konania aktívna, alebo nie (napr. III. ÚS 538/2022). Určujúce pre posúdenie podmienok vydania rozsudku pre zmeškanie je len, či sa žalovaný pojednávaníu nezúčastnil a či svoju neúčast' ospravedlnil alebo neospravedlnil včas a vážnymi dôvodmi.

5. Keďže sa žalovaný na pojednávaníe uskutočnené dňa 16.05.2023 o 9:30 hod. nedostavil a svoju neúčast' neospravedlnil, hoci ho súd riadne a včas predvolal a súčasne ho v predvolaní na pojednávaníe poučil o následkoch nedostavenía sa na pojednávaníe vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a keďže žalobca na tomto pojednávaní navrhoval, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, súd podľa § 274 CSP rozhodol o žalobe rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 43.359,82 eur spolu s uplatneným príslušenstvom pohľadávky, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosťi rozsudku.

6. K výroku, ktorým bolo v časti o zaplataenie 19.668,07 eur konanie zastavené, okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že konanie zastavil podľa § 145 ods. 2 CSP, pretože žalobca vzal podaním zo dňa 14.09.2022 žalobu späť.

7. K výroku týkajúcejmu sa náhrady trov konania okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že rozhodol podľa § 255 ods. 2 pri aplikácii § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a nárok na náhradu trov konania pomerne rozdelil. Za úspech žalobcu pre účely rozhodnutia o trovách konania považovať súd sumu 43.359,82 eur priznanú žalobcovi a za jeho procesný neúspech sumu 19.668,07 eur, v ktorej bolo konanie zastavené, keďže v tejto časti žalobca procesne zavinil zastaveníe konania späťvzatím časti žaloby. Žalobca bol v spore úspešný v časti 69 % (zaokrúhlene) predmetu sporu a žalovaný v časti 31 % (zaokrúhlene) predmetu sporu. Preto súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 38 % (69 % - 31 %).

II. Návrh žalovaného na zrušenie rozsudku č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dn'a 16.05.2023 a odvolanie proti výroku III. tohto rozsudku týkajúceho sa náhrady trov konania

8. Podaním zo dňa 19.06.2023 žalovaný navrhoval zrušiť rozsudok pre zmeškanie vydaný dňa 16.05.2023, a to z dôvodu, že podľa jeho názoru "neboli splnené procesné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškani priamo na súdnom pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 16. mája 2023 o 9:30 hod. (pozn. aj keď konajúci súd uvádza v bode 3. rozsudku čas 10:30 hod.), pretože tento napadnutý rozsudok bol vydaný v rovnaký deň ako bolo nariadené pojednávaníe. Samotný konajúci súd konštatuje a poučuje strany sporu, že svoju neúčast' môžu ospravedlniť, to však neznamená, že ju výslovne musia ospravedlniť vopred, pričom okolnosťi nedostavenía sa strany sporu na nariadené súdne pojednávaníe môžu nastať aj bezprostredne pred samotným pojednávaním. Konajúci súd však nepočkal ani dodatočne a rozsudok vydal rovno v deň nariadeného súdneho pojednávanía čo je viac ako nezvyčajné."

9. K dôvodom, pre ktoré žiadal zrušiť rozsudok pre zmeškanie, žalovaný uviedol, že „musel narýchlo odcestovať na dôležitú zahraničnú pracovnú cestu a v časovej tiesni nebolo možné z jeho strany navrhnuť súdu odročenie tohto súdneho pojednávaní na iný termín. Vzhľadom však na súdny spis, opis skutkových okolnosťi a tvrdení žalovaného, ako aj predložené dôkazy na podporu tvrdení žalovaného, bol aj samotný žalobca nútený vziať podanú žalobu sčasti späť, pretože jeho argumentácia bola zavádzajúca a žalobca si uplatňoval aj také peňažné nároky, ktoré mu vôbec neprináležali - bezdôvodné obohatenie, navyše z neexistujúceho titulu."

10. Argumentoval, že „konajúci súd je povinný ex offio skúmať absolútnu neplatnosť právneho úkonu, od ktorého domnelo žalobca odvodzuje svoj domnelý peňažný nárok na plneníe, ktorého sa domáha podanou žalobou v tomto sporovom konaní. Predmetná zmluva o nájme nebytových priestorov č. N.-

XX-XX uzavretá medzi žalobcom ako prenajímateľom a žalovaným ako nájomcom dňa 24.03.2022 je absolútne neplatná od svojho počiatku, pretože bola uzavretá v omyle a takýto právny úkon je od počiatku absolútne neplatný podľa ust. § 49a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že keby konajúci súd vykonal aspoň takéto základné právne posúdenie tohto právneho úkonu, od ktorého žalobca odvodzuje svoj domnelý právny nárok na peňažné plnenie, tak musí dôjsť k záveru, že podanú žalobu žalobcom je potrebné bezpochyby zamietnuť.“

11. Súd sa podľa žalovaného nezaoberal otázkou odstúpenia od tejto zmluvy, ktorá sa doručením odstúpenia dotknutej zmluvnej strane zrušuje od začiatku a na túto skutočnosť súd nijakým spôsobom nereflektoval a v podstate bez akéhokoľvek titulu a právneho nároku priznal žalobcovi peňažný nárok. Žalobu o neplatnosť odstúpenia od predmetnej zmluvy podľa žalovaného žalobca nepodal, čo potvrdzuje skutočnosť, že od nájomnej zmluvy bolo riadne a platne odstúpené v celom rozsahu a táto zmluva sa zrušila od svojho začiatku.

III. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o návrhu o zrušenie rozsudku č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16. mája 2023

12. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22. júna 2023 návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16. mája 2023 zamietol.

13. V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že pokiaľ žalovaný existenciu ospravedliteľného dôvodu videl v tom, že musel odcestovať na dôležitú zahraničnú pracovnú cestu a v časovej tiesni nebolo možné navrhnúť odročenie pojednávania, toto svoje tvrdenie žalovaný nijako nepreukázal napríklad v podobe zakúpenej letenky, prípadne lístku na vlak. Súd si z tohto dôvodu nemôže urobiť úsudok o tom, či v daný deň bol konateľ žalovaného skutočne odcestovaný, kam odcestoval, a či skutočne bol na pracovnej ceste v deň pojednávania, a teda, či existovali objektívne okolnosti brániace mu zúčastniť sa nariadeného pojednávania. Ničím nepodložené tvrdenie nemohol súd akceptovať Preto sa nemôže jednať o ospravedliteľný dôvod, pre ktorý žalovaný zmeškal pojednávanie nariadené na 16.05.2023.

14. K žalovaným tvrdenej časovej tiesni okresný súd poukázal na to, že na základe žiadosti žalovaného už jedno pojednávanie vo veci (nariadené na 04.04.2023) odročil, a preto bolo povinnosťou žalovaného zabezpečiť si vlastné povinnosti tak, aby sa nariadeného pojednávania mohol zúčastniť, prípadne si mohol a mal zvoliť advokáta na zastupovanie v konaní. Poznamenal tiež, že v súčasnej dobe neexistuje žiadna objektívna prekážka, ktorá by žalovanému bránila v tom, aby svoju neúčast na pojednávaní (prípadne spojenú so žiadosťou o odročenie pojednávania) ospravedlnil elektronicky, napríklad v podobe e-mailu zaslaného z mobilného telefónu.

15. Okresný súd nesúhlasil s výčitkou žalovaného, že rozsudkom pre zmeškanie rozhodol súd na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 16.05.2023 a že nepočkal na prípadné dodatočné ospravedlnenie neúčasti ako s tvrdením rozporným so znením § 274 C.s.p ., z ktorého vyplýva, že súd na návrh žalobcu rozhodne na pojednávaní rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Pokiaľ ide o námietku, že súd nepočkal ani na prípadné dodatočné ospravedlnenie neúčasti, okresný súd podotkol, že žalovaný ospravedlnenie nedoručil súdu ani po pojednávaní, ale údajný a zároveň žiadnym spôsobom nepreukázaný dôvod jeho neúčasti na pojednávaní uviedol v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ktorý podal 34 dní po uskutočnenom pojednávaní a 17. deň po tom, ako bol rozsudok pre zmeškanie žalovanému doručený.

16. Súd prvej inštancie nesúhlasil ani s odvolacou námietkou, že mal ex offo skúmať absolútnu neplatnosť nájomnej zmluvy. Pri vydávaní rozsudku pre zmeškanie môže súd skúmať len to, či sú naplnené zákonom stanovené formálne podmienky pre vydanie kontumačného rozhodnutia, pričom všetky tieto podmienky splnené boli, keďže súd rozsudkom pre zmeškanie rozhodol o žalobe na splnenie povinnosti, žalovanému bolo doručené predvolanie na pojednávanie dňa 21.04.2023, v predvolaní bol žalovaný poučený o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, žalovaný sa na nariadené pojednávanie nedostavil, svoju neúčast na pojednávaní neospravedlnil včas a vážnymi dôvodmi a žalobca na pojednávaní navrhol, aby súd rozhodol o žalobe rozsudkom pre zmeškanie.

17. Súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. októbra 2022, sp. zn. III. ÚS 538/2022, v ktorom ústavný súd uviedol, že „zároveň je však nutné uviesť, že inštitút rozsudku pre zmeškanie je súčasťou procesnej úpravy zakotvanej v Civilnom sporovom poriadku a súd je povinný ho aplikovať v prípade, ak to protistrana navrhne, za splnenia ďalších zákonom stanovených podmienok. Súd je povolaný aplikovať inštitút rozsudku pre zmeškanie, ak to protistrana navrhne, za splnenia ďalších zákonom stanovených podmienok“. Z uvedeného vyplýva, že ak boli splnené formálne podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, súd na návrh druhej strany sporu musí rozsudok pre zmeškanie vydať a nemá priestor pre úvahu, či rozsudok pre zmeškanie vydá, alebo zvolí vo veci iný procesný postup. Vydanie rozsudku pre zmeškanie je tak dôsledkom pasivity (prípadne ľahkovážnosti) žalovaného, ktorý sa napriek riadnemu predvolaniu na pojednávanie bez riadneho a včasného ospravedlnenia nedostavil. Súd dodal, že nemohol bez odôvodneného návrhu odročiť pojednávanie, pretože takýmto postupom by porušil zákon a princíp rovnosti zbraní v neprospech žalobcu, ktorý sa na pojednávanie dostavil.

IV. Odvolanie proti uzneseniu prvej inštancie č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22. júna 2023

18. Proti uzneseniu okresného súdu č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22. júna 2023, ktorým bol zamietnutý návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023, podal žalovaný odvolanie. V odvolaní žalovaný žiadal, aby súd „vyhovel tomuto odvolaniu žalovaného a uznesením zrušil napadnuté uznesenie, ako aj tomu predchádzajúci rozsudok pre zmeškanie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, kedy už súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.“

19. Argumentácia žalovaného uvedená v odvolaní sa obsahovo zhoduje s tou, ktorú žalovaný uviedol v podaní nazvanom „Vec: Návrh žalovaného na zrušenie rozsudku a odvolanie žalovaného proti výroku o trovách konania“ zo dňa 19.06.2023, ktoré je opísané v časti II. odôvodnenia tohto rozhodnutia.

V. Odvolanie proti výroku III. rozsudku č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16. mája 2023

20. V podaní zo dňa 19.06.2023 opísanom v bode II tohto rozhodnutia žalovaný podal aj odvolanie proti rozsudku okresného súdu v časti týkajúcej sa náhrady trov konania (výrok III. rozsudku č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023).

21. Argumentoval, že žaloba žalobcu mala byť zamietnutá. Uviedol, že „žalovaný nemôže súhlasiť s výrokom III. rozsudku o priznaní trov žalobcovi voči žalovanému aj keď len v markantnej miere 38 % čo opäť len dokazuje úspech žalovaného v tomto spore, a to sa ani aktívne nezúčastnil nariadeného pojednávania.“

VI. Relevantné právne predpisy

22. Podľa § 137 písm. a) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti.

23. Podľa § 177 ods. 1 CSP súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie.

24. Podľa § 177 ods. 2 CSP pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak

a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur,

b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo

c) to ustanovuje tento zákon.

25. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) <<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20230701>> na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

- a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a
- b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

26. Podľa § 277 ods. 2 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

27. Podľa § 277 ods. 3 CSP návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.

28. Podľa ust. § 356 písm. b) CSP odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podané ho z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takeho rozhodnutia.

VII. Posúdenie veci odvolacím súdom

29. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi uvedenými v odvolaní (§ 379 a § 380 CSP) preskúma napadnuté rozhodnutia súdu prvej inštancie a konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo, pričom odvolania prejednáva bez nariadenia pojednávania.

30. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie vecnej a právnej správnosti uznesenia č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22.06.2023, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023, pričom v danej spojitosti posúdil odvolací súd aj správnosť uvedeného rozsudku pre zmeškanie, a to nie len v jeho napadnutej časti tkajúcej sa výroku III. o náhrade trov konania.

31. Pokiaľ ide o súdom prvej inštancie vydaný rozsudok pre zmeškanie č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023, odvolací súd poukazuje na nasledovné skutočnosti:

32. Na prejednanie veci samej pred súdom prvej inštancie sa v zásade nariaďuje pojednávanie.

33. Medzi účastníkmi súdneho konania nebolo sporné, že sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci konanom dňa 16.05.2023. Taktiež nebolo sporné, že žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené do vlastných rúk a že bol žalovaný v predvolaní na pojednávanie poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Na pojednávaní dňa 16.05.2023 žalobca navrhol súdu vo veci rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP.

34. Súd pripomína, že v zmysle čl. 3 ods. 1 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

35. Odvolací súd je toho názoru, že súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. Súdu tiež prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická a formalistická aplikácia zákona bez ohľadu na zmysel a účel záujmu chráneného právnou normou, nemôže priniesť absurdné následky a v prípade, že tomu tak je, aby takúto interpretáciu zákona odmietol a zvolil výklad v duchu zákona. Vychádzajúc z početnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky je vhodné pripomenúť, že pri výklade právnej normy treba vychádzať z toho, že podstatná je aplikácia materiálneho hľadiska, nakoľko právny formalizmus v podmienkach demokratického právneho štátu nemôže celkom prevládať (napr. nález ÚS ČR z 04.02.1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96). Úlohou sudcu v podmienkach materiálneho právneho štátu je nájsť riešenie, ktoré by bolo v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti, resp. v súlade s prirodzenoprávnymi princípmi (napr. nález ÚS ČR z 02.11.2009, sp. zn. II. ÚS 2048/2009). Podľa konštantnej judikatúry nemožno všeobecným súdom tolerovať formalistický prístup, pričom je nutné zdôrazniť, že

povinnosť súdu nachádzať právo neznamena len vyhľadávať priame a výslovné pokyny v zákonomnom texte, ale tiež formulovať, čo je zmyslom a účelom právnych predpisov (napr. nález ÚS ČR z 07.09.2010, sp. zn. Pl. ÚS 34/09).

36. Vychádzajúc aj zo skutočnosti, že nariadenie pojednávania súdom nie je samoučelným úkonom, ale ide o úkon súdu smerujúci k rozhodnutiu vo veci, ergo k prisúdeniu práva a odstráneniu právnej neistoty účastníkov súdneho konania, ale aj zo skutočnosti, že rozhodnutie predmetného sporu spočívalo predovšetkým na vyhodnotení listinných dôkazov, je ustanovenie § 274 písm. b) CSP uvádzajúce ako jeden z predpokladov pre vydanie kontumačného rozsudku, že žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť vážnymi okolnosťami, potrebné vykladať tak, že, pokiaľ ide o dôvody ospravedlnenia, nemá ísť o akékoľvek tvrdenia o ľubovoľných prípadne banálnych dôvodoch osobnej neúčasti na súdom nariadenom pojednávaní, ale má ísť o ospravedlnenie z dôvodu reálne brániacemu účasti na pojednávaní účastníkovi na strane žalovaného alebo (za určitých už vyššie vymedzených okolností) jeho právneho zástupcu. Zároveň ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní nemožno považovať za prostriedok obštrukcie bez ďalšieho len z dôvodu, že nie je zároveň dôvodom na odročenie pojednávania.

37. Na pojednávaní môže žalobca navrhnúť súdu, aby vydal kontumačný rozsudok, ktorým sa žalobe vyhovie. Prvou podmienkou takéhoto návrhu je skutočnosť, že sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný. Druhou podmienkou je, že bol žalovaný v predvolaní na pojednávanie poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Treťou podmienkou je, že žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní včas a vážnymi okolnosťami.

38. V prípade zistenia, že vyššie uvedené tri podmienky boli splnené, vzniká obligatórna povinnosť súdu vyhovieť návrhu na vydanie kontumačného rozsudku predneseného žalobcom na pojednávaní.

39. Rozsudok pre zmeškanie je osobitným typom súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity strán v sporovom konaní, nakoľko v kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy subjekty konania. Žalovaný, pokiaľ má v spore procesne obstať, musí vyvíjať aktivitu vo forme svojej procesnej obrany.

40. Ako vyplýva zo súdneho spisu, žalovaný pred pojednávaním, ktoré sa konalo dňa 16.05.2023, súdu nezaslal žiadne podanie ospravedlňujúce jeho neúčast'. Svoju neúčast' na nariadenom pojednaní teda neospravedlnil spôsobom, ktorý opisuje § 274 písm. b) CSP, teda žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

41. V tejto súvislosti nemožno opomenúť, že strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (čl. 6 ods. 1 CSP). Povaha prejednávanej veci nevyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

42. Odvolací súd preto postup súdu prvej inštancie pri posúdení veci a vydaní kontumačného rozsudku nepovažoval za vybočujúci z medzí spravodlivého súdneho procesu. Súd zdôrazňuje, že benevolencia k procesným povinnostiam žalovaného by mu priznávala viac práv, ako by mu vzhľadom na okolnosti prípadu patrilo a zároveň by viedla k porušeniu rovnosti účastníkov konania v neprospech žalobcu v rozpore so základným princípom formulovaným v čl. 6 CSP.

43. Pokiaľ ide o odvolanie proti uzneseniu č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22.06.2023, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023, žalovaný v ňom ako dôvod tvrdil, že neboli splnené procesné podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškania priamo na súdom pojednávaní.

44. Žalovaný namietal, že napadnutý rozsudok bol vydaný v rovnaký deň ako bolo nariadené pojednávanie, že súd prvej inštancie nepočkal na prípadné neskoršie ospravedlnenie z dôvodu možného dôvodu nedostavenia sa na pojednávanie, ktorý mohol nastať bezprostredne pred pojednávaním, ani dodatočne a rozsudok vydal rovno v deň nariadeného súdneho pojednávania, pričom žalovaný takýto postup považoval za nezvyčajný.

45. Uvedenú argumentáciu odvolací súd považoval za nezodpovedajúcu účelu ale aj zneniu ustanovenia § 274 CSP. K dôvodom a podmienkam vydania kontumačného rozsudku sa odvolací súd vyjadril vyššie, pričom možno zhrnúť, že zákon priamo predpokladá, že vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného navrhuje žalobca na pojednávaní, na ktoré sa žalovaný nedostavil. Súd na základe takéhoto návrhu preverí splnenie podmienok pre vydanie takéhoto rozsudku a v prípade, že podmienky boli (kumulatívne) splnené, je povinný rozsudok pre zmeškanie, ktorým vyhovie žalobe, vydať.

46. Jednou z podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, o ktorej v odvolaní proti uzneseniu č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22.06.2023 ale aj v žiadosti o zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023 žalovaný polemizuje je, že žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Pokiaľ v zmysle § 274 CSP majú nastať dôvody pre vydanie rozsudku pre zmeškanie na pojednávaní, ktorého sa žalovaný nezúčastnil, hoci bol o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie poučený a zákon dáva právo žalobcovi navrhnúť vydanie rozsudku pre zmeškanie na tomto pojednávaní, je logické, že ospravedlnenie neprítomnosti včas môže byť len také ospravedlnenie, ktoré bolo súdu doručené pred pojednávaním. Judikatúra Najvyššieho súdu pritom rozlišuje aj iné podstatné okolnosti posúdenia včasnosti ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní, pričom nie je nepodstatnou ani okolnosť, aký čas pred konaním pojednávania žalovaný doručí svoje ospravedlnenie (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/19/2014 zo dňa 29.07.2015 (R 24/2016)).

47. Pokiaľ za nezvyčajné žalovaný považoval, že súd prvej inštancie vydal rozsudok pre zmeškanie „v rovnaký deň ako bolo nariadené pojednávanie“, odvolací súd pripomína znenie § 274 CSP. Súd vydá rozsudok na pojednávaní, a z logiky veci vyplýva, že tento rozsudok vydá na pojednávaní, na ktorom to navrhol žalobca a na ktoré sa žalovaný (neospravedlnil včas pre vážne okolnosti) nedostavil. Nie je logickým sa domnievať, že súd vytýči za účelom vyhlásenia rozsudku pre zmeškanie ďalšie pojednávanie, takýto postup z ustanovenia § 274 CSP alebo iného ustanovenia tohto právneho predpisu nevyplýva.

48. K dôvodom, pre ktoré žalovaný nesúhlasil s výrokom odvolaním napadnutého uznesenia č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22.06.2023 a pre ktoré žiadal zrušiť predmetný rozsudok pre zmeškanie, žalovaný uviedol, že „musel narýchlo odcestovať na dôležitú zahraničnú pracovnú cestu a v časovej tiesni nebolo možné z jeho strany navrhnúť súdu odročenie tohto súdneho pojednávania na iný termín. Vzhľadom však na súdny spis, opis skutkových okolností a tvrdení žalovaného, ako aj predložené dôkazy na podporu tvrdení žalovaného, bol aj samotný žalobca nútený vziať podanú žalobu sčasti späť, pretože jeho argumentácia bola zavádzajúca a žalobca si uplatňoval aj také peňažné nároky, ktoré mu vôbec neprináležali - bezdôvodné obohatenie, navyše z neexistujúceho titulu.“

49. Je potrebné zdôrazniť, že právny poriadok tvorí jednotný celok, má povahu systému, ktorý je ďalej diferencovaný na subsystemy rôznych úrovní (právo súkromné a verejné, právne odvetvia a právne inštitúty), ktoré v sebe zlučujú prvky podľa rôznych kritérií. Zo systémovej povahy právneho poriadku vyplýva, že jeho jednotlivé súčasti (subsystemy a prvky) vstupujú do určitých funkčných väzieb. Z toho vyplýva prirodzená požiadavka, aby interpret určitého ustanovenia právneho predpisu neobmedzoval svoj pohľad len na jedno či niekoľko ustanovení, ale aby ho chápal ako súčasť celku (systému), ktoré s ohľadom na princípy jednotnosti a bezrozpornosti právneho poriadku vytvárajú s ostatnými časťami logický, resp. logicky súladný významový celok.

50. Súd na návrh žalovaného rozsudok pre zmeškanie zruší a nariadi nové pojednávanie za predpokladu, že žalovaný zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie z ospravedlniteľného dôvodu.

51. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že § 277 ods. 2 CSP nemožno vykladať izolovane od § 274 CSP. Ustanovenie § 277 CSP nadväzuje na § 274 CSP, môže nastúpiť až po jeho aplikácii súdom, a teda na neho nadväzuje nie len časovo ale aj logicky.

52. Nemožno ani akceptovať, že § 277 určuje odlišné podmienky nazerania na splnenie podmienok pre vydanie kontumačného rozsudku podľa § 274 CSP. Uvedenému výkladu rozhodne nezodpovedajú ani

jazykové prostriedky použité zákonodarcom pri formulácii ustanovenia § 277 ods. 2 CSP, ale naopak odporujú mu.

53. Odvolací súd poukazuje na to, že slovo „zmeškať“ v slovenskom jazyku znamená prísť niekam neskoro, oneskoriť sa, premeškať alebo nestihnúť prísť. Z tohto dôvodu ustanovenie § 277 ods. 2 CSP pri použití slovného spojenia „z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie“ predpokladá situáciu, ktorá sa nedala súdu oznámiť pred pojednávaním. Predovšetkým môže ísť len o takú udalosť, ktorá sa odohrala bezprostredne a neočakávane pred začiatkom pojednávania a neumožnila žalovanému oznámiť súdu dôvod neprítomnosti.

54. Odvolací súd poukazuje na to, že dôkazné bremeno je povinná uniesť tá osoba, ktorá v konaní prišla s určitým tvrdením. Ak táto osoba nepreukáže svoje tvrdenia dôveryhodným spôsobom, súd nie je povinný domýšľať dôvody, ktoré potvrdzujú účastníkom tvrdené avšak na základe dôkazov nepreukázané skutočnosti.

55. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že sa nemohol nariadeného pojednávania zúčastniť z dôvodu, že „musel narýchlo odcestovať na dôležitú zahraničnú pracovnú cestu a v časovej tiesni nebolo možné z jeho strany navrhnúť súdu odročenie tohto súdneho pojednávania“, predovšetkým v súvislosti s aplikáciou § 274 CSP nejde o dôvody odročenia ale o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní. Keby sa však uvedený dôvod mal vťahovať na ospravedlnenie, je potrebné ho posúdiť aj z hľadiska § 274 písm. b) CSP, teda či žalovaný ospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

56. Odvolací súd opakuje, že súd nie je povinný domýšľať dôvody miesta účastníka, ktorý sám je povinný preukázať svoje tvrdenia dôveryhodným spôsobom. V predmetnej veci žalovaný v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nijako konkrétnejšie, predovšetkým z hľadiska § 274 písm. b) CSP, okolnosti týkajúce sa jeho pracovnej zahraničnej cesty nešpecifikoval a súdu nepredložil o tomto svojom tvrdení žiaden dôkaz, pričom bez právne relevantného dôkazu ponechal svoje tvrdenie o nemožnosti zúčastniť sa pojednávania aj v odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Možno preto konštatovať, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojich tvrdení a súd prvej inštancie nemohol akceptovať žalovaným formulované tvrdenie o ospravedlniteľnom dôvode zmeškania pojednávania a z týchto dôvodov nemohol tvrdenie o nesplnení podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie z vyššie uvedených dôvodov považovať za opodstatnené.

57. Pracovnú cestu podnikateľa do zahraničia vo všeobecnosti nemožno považovať za takú udalosť, o ktorej by nevedel vopred a vopred by nemal možnosť informovať o tejto skutočnosti súd. Odvolací súd samozrejme nemôže vylúčiť, že môžu nastať aj také okolnosti, ktoré aj v prípade zahraničnej cesty mohli brániť zaslaniu ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní, avšak žalovaný vo svojom opise dôvodov neúčasti na pojednávaní dňa 16.05.2023 neuviedol žiadnu takú skutočnosť, ktorá by ospravedlňovala jeho správanie sa voči súdu prvej inštancie a preukazovala nemožnosť riadne súdu zaslať podanie, ktorým by žalovaný svoju neúčasť ospravedlnil.

58. Odvolací súd neprisvedčil tvrdeniu žalovaného, že „súd sa nezaoberal otázkou odstúpenia od tejto zmluvy, ktorá sa doručením odstúpenia dotknutej zmluvnej strane zrušuje od začiatku...“ a že „konajúci súd je povinný ex officio skúmať absolútnu neplatnosť právneho úkonu, od ktorého domnelo žalobca odvodzuje svoj domnelý peňažný nárok na plnenie, ktorého sa domáha podanou žalobou...“.

59. Súd posudzuje uplatnený nárok aj z hľadiska existencie právneho základu a absolútnu nepatnosť právneho úkonu posudzuje súd z úradnej povinnosti, avšak prihliadať na tieto skutočnosti možno len v konaní, v ktorom nie sú účastníci pasívni. Žalovaný, pokiaľ sa nechce vystaviť riziku postupu podľa § 274 CSP, má byť bdelym a aktívnym pri svojej procesnej obrane, pričom základom takéhoto správania je dôsledne dodržiavanie procesných povinností, z ktorých jednou je prítomnosť na pojednávaní na jednej strane a na strane druhej, v prípade neprítomnosti, zaslanie riadneho ospravedlnenia neúčasti. Nie je pri tom právne významné, či je žaloba dôvodná, a to napríklad z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy, od ktorej sa peňažný nárok uplatnený žalobcom odvíja.

60. V opačnom postavení uvedené platí aj pre žalobcu.

61. Podľa § 278 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak

a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami

62. Vyššie citované ustanovenie CSP umožňuje žalovanému navrhnúť súdu vydať rozsudok pre zmeškanie žalobcu v prípade ak sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný, bol poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Súd v takomto prípade vydá rozsudok, ktorým žalobu zamietne a nezohľadňuje, či bola žaloba podaná dôvodne a inak by jej vyhovel.

63. Uvedený výklad aplikovaných ustanovení zákona je potvrdením čl. 6 ods. 1 CSP, pričom vychádza zo zmyslu čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a ústavného imperatívu aplikovať materiálne hľadisko pri rozhodovaní súdov.

64. Žalovaný, pokiaľ má v spore obstať, nemôže sa spoliehať na to, že obranu jeho práv za neho prevezme súd, ale sám musí účinne vyvíjať procesnú aktivitu.

65. Súd prvej inštancie pri posúdení návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16.05.2023 nevybočil z medzí spravodlivého súdneho procesu, procesné práva žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie nepovažoval odvolací súd za porušené, pričom konštatoval, že žalovaný tým, že nedôsledne uplatňoval svoje procesné práva, sám zapríčinil svoj neúspech v konaní v podobe kontumačnej straty sporu. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 31Cb/80/2022-564 zo dňa 22.06.2023 potvrdil.

66. Pokiaľ ide o odvolanie proti výroku III. rozsudku č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16. mája 2023 opísané v časti V odôvodnenia tohto rozhodnutia, odvolací súd sa stotožnil s postupom zvoleným súdom prvej inštancie, ktorý rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania pomerne rozdelil.

67. Žalovaný odvolanie proti výroku III. rozsudku pre zmeškanie formuloval tak, že nesprávnosť napadnutého výroku spočíva v tom, že rozsudok pre zmeškanie nemal byť vydaný. Odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené odôvodnenie svojho rozhodnutia, z ktorého vyplýva, že toto tvrdenie žalovaného bolo neopodstatnené, a preto nemohla byť akceptovaná jeho odvolacia námietka týkajúca sa výroku III. rozsudku pre zmeškanie.

68. Argument, že ani sa žalovaný nezúčastnil pojednávania a bol v 1/3 úspešný, považoval odvolací súd za manipulatívne a skutočnosť skresľujúce tvrdenie nezodpovedajúce realite. Späťvzatie žaloby (rovnako ako uplatnenie si práva podaním žaloby) je legitímnym procesným právom účastníka sporu na strane žalobcu, ktorý výhradne disponuje s obsahom a rozsahom uplatňovaných práv, o ktorých žiada, aby rozhodoval súd. V prípade späťvzatia platí, že konajúci súd neskúma opodstatnenosť návrhu alebo jeho časti, ktorý sa berie späť, pričom neskúma ani pohnútky žalobcu berúceho späť svoj návrh alebo jeho časť. Tieto otázky posudzuje len v rozsahu rozhodovania o práve na náhradu trov konania pri hodnotení procesného zavinenia zastavenia konania ako kontextu príčiny, že sa konanie (celé alebo v časti) zastavilo. Preto v danom prípade nemožno za právne relevantnú považovať namietanú neopodstatnenosť žaloby a s tým spojený výrok III. napadnutého rozsudku pre zmeškanie o priznaní práva na náhradu trov konania opísanú v ods. 21 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

69. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nebolo dôvodné a rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 31Cb/80/2022-556 zo dňa 16. mája 2023 v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania potvrdzuje (výrok III.) potvrdil.

70. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady

trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydať súdny úradník.

71. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu za právny zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylučovaný sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, z čoho doslo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peniaznom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušnosť sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peniaznom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušnosť sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušnosť pohľadávky a výška príslušnosti v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dovodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravne uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zástupený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť písané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoskolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu konať má vysokoskolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zástupený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne konať má vysokoskolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Dovolanie príпустné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spochýva táto vada (§ 431 C. s. p.).

Dovolanie príпустné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spochýva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spochýva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a doplňovať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného úroku a prostriedky procesnej obrany okrem skutocností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).